

เรื่อง รายงานการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง หลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้า

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนา ปิ่นสุวรรณ

ปีที่ทำการวิจัย 2546

บทคัดย่อ

นางกัญญา	ทาสระคู
นายบรรจง	สังฆะ
นายทินกร	โสธถาวร
นายสมนึก	แก้วคำไสย์
นายบรรพต	พันธ์หินกอง
นายประดิษฐ์	ชุมเงิน
นายพีรชัย	จันทวารีย์
นายบุญศรี	จันสุระ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนการเพาะเห็ดนางฟ้า

วิธีดำเนินการ

1. การเตรียมพัฒนาหลักสูตร

1.1 ประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดังนี้

- | | |
|----------------------------|------------------|
| 1.1.1 นายบรรจง สังฆะ | ประธานกรรมการ |
| 1.1.2 นางกัญญา ทาสระคู | รองประธานกรรมการ |
| 1.1.3 นายทินกร โสธถาวร | รองประธานกรรมการ |
| 1.1.4 นายสมนึก แก้วคำไสย์ | กรรมการ |
| 1.1.5 นายประดิษฐ์ ชุมเงิน | กรรมการ |
| 1.1.6 นายพีรชัย จันทวารีย์ | กรรมการ |

1.1.7 นายบุญศรี จันสุระ กรรมการและเลขานุการ

1.1.8 นายบรรพต พันธุ์หินกอง ผู้ช่วยเลขานุการ

1.2 พิจารณาเลือกหลักสูตรที่จะนำมาพัฒนา ที่ประชุมมีมติเลือกหลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้า ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย หลักการและเหตุผลการเพาะเห็ดนางฟ้า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถภาพที่มุ่งเน้น หน่วยการเรียนรู้ และแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

2. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

2.1 สำรวจความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยการสอบถามแม่ค้า และประชาชน ในตลาดอำเภอสุวรรณภูมิ จำนวน 80 คน

2.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพาะเห็ดนางฟ้า ได้แก่ นายสิงห์หาญ นนท์อ่อน อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนบ้านส้มโอง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นอาจารย์สอนเกี่ยวกับการเพาะเห็ดนางฟ้าของโรงเรียน

2.3 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้า

3. การยกร่างหลักสูตร

ดำเนินการยกร่างหลักสูตร โดยคณะกรรมการยกร่างหลักสูตร ดังรายละเอียดตามองค์ประกอบของหลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้าดังนี้

3.1 หลักการและเหตุผลการเพาะเห็ดนางฟ้า

3.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้า

3.3 สมรรถภาพที่มุ่งเน้น

3.4 หน่วยการเรียนรู้

3.5 แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

4. การประเมินหลักสูตรขั้นต้น

โดยการจัดทำประชาพิจารณ์ของกลุ่มบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 30 คน ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

5. การปรับปรุงหลักสูตร

นำข้อมูลจากการประชาพิจารณ์มาวิเคราะห์อภิปรายผล พร้อมนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้าให้ได้คุณภาพตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 เมื่อได้รับแบบประเมินกลับคืน ได้ดำเนินการตรวจสอบแบบประเมินทั้งหมดที่ได้รับ

6.2 นำแบบสอบถามมาลงรหัส เพื่อเป็นข้อมูลในการคำนวณหาค่าสถิติด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package of Social Sciences Version 9.0) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ ตามแบบประเมินหลักสูตรจากการทำประชาพิจารณ์ต่อไป

สรุปผลของการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเพาะเห็ดนางฟ้า มีผลการดำเนินการดังนี้

1. ผลจากการยกร่างหลักสูตร

การดำเนินการยกร่างหลักสูตรเพาะเห็ดนางฟ้า คณะกรรมการยกร่างหลักสูตร ได้มีมติให้หลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้าเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถภาพที่มุ่งเน้น เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ และการนำหลักสูตรไปใช้ โดยได้ปรับปรุงองค์ประกอบของหลักสูตร 2 รายการ ประกอบด้วย ด้านหลักการและเหตุผล ซึ่งปรับปรุงในส่วนรายละเอียดของเนื้อหาหลักสูตร ประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเกษตร และแนวนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน ซึ่งเน้นให้ท้องถิ่นมีผลผลิตในเรื่อง “ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ” เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในด้านที่สอง ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ซึ่งเพิ่มเติมให้มีความรู้แสดงรายละเอียดให้ชัดเจน เพื่อให้ครูและนักเรียนจัดกิจกรรมในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเพาะเห็ดนางฟ้าได้ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ได้ระบุให้ใช้ใบความรู้เพื่อใช้ศึกษาในการเพาะเห็ดนางฟ้า และในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 มีการเพิ่มเติมหัวข้อการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการบรรจุภัณฑ์และวิธีการโฆษณา

2. ผลการประเมินหลักสูตร

2.1 ด้านสภาพ ปัจจุบันและปัญหาและความจำเป็นกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านสมรรถภาพที่มุ่งเน้นผลการประเมินด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตร

ผลการประเมินหลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้า จากการทำประชาพิจารณ์ของบัณฑิตศึกษา รุ่นที่ 1 ศูนย์สุวรรณภูมิ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ ในด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตร พบว่า ในภาพรวมประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากและจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ดังนี้คือ ด้านสภาพปัจจุบันปัญหาและความจำเป็น ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านสมรรถภาพที่มุ่งเน้นให้เกิดขึ้น ด้านเนื้อหาประกอบด้วย ความรู้เบื้องต้นในการเพาะเห็ดนางฟ้า การเตรียมสถานที่วัสดุ อุปกรณ์ การทำก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้า และแนวการนำหลักสูตรไปใช้ มีความ

เหมาะสมในระดับปานกลางมี 2 ข้อ คือด้านการเปิดดูก่อนซื้อ และด้านปัญหาอุปสรรคและการจำหน่าย

2.2 ผลการประเมินด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร

ผลการประเมินหลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้า จากการทำประชาพิจารณ์ของบัณฑิตศึกษา รุ่นที่ 1 ศูนย์สุวรรณภูมิ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 30 คน ในด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร พบว่าทุกองค์ประกอบมีความสอดคล้องกันในระดับมาก ประกอบด้วยให้เกิดขึ้น ด้านเนื้อหาการเรียนรู้และด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ความสอดคล้องกันในด้านสมรรถภาพที่มุ่งเน้นให้เกิดขึ้นกับหน่วยการเรียนรู้ และ แนวการนำหลักสูตรไปใช้ และ ความสอดคล้องกันระหว่างหน่วยการเรียนกับแนวการนำหลักสูตรไปใช้

2.3 ผลการประเมินด้านความสอดคล้องภายในหน่วยการเรียน

ผลการประเมินหลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้า จากการทำประชาพิจารณ์ของบัณฑิตศึกษา รุ่นที่ 1 ศูนย์สุวรรณภูมิ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ ในด้านความสอดคล้องภายในหน่วยการเรียน พบว่า ความสอดคล้องภายในหน่วยการเรียนทุกหน่วยมีความสอดคล้องกันในระดับมากประกอบด้วย หน่วยการเรียนที่ 1 สอดคล้องกับหน่วยการเรียนที่ 2 หน่วยการเรียนที่ 2 สอดคล้องกับหน่วยการเรียนที่ 3 หน่วยการเรียนที่ 3 สอดคล้องกับหน่วยการเรียนที่ 4 หน่วยการเรียนที่ 4 สอดคล้องกับหน่วยการเรียนที่ 5 และหน่วยการเรียนทุกหน่วยมีความสอดคล้องกัน

2.4 ผลจากข้อเสนอแนะ การประเมินหลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้า

จากการทำประชาพิจารณ์ของบัณฑิตศึกษา รุ่นที่ 1 ศูนย์สุวรรณภูมิ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 30 คน ได้ข้อเสนอแนะดังนี้คือ ด้านสมรรถภาพที่มุ่งเน้นให้เกิดขึ้น ควรมุ่งเน้นให้เกิดทักษะในการเพาะเห็ดนางฟ้าและสามารถประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันได้ ด้านมโนทัศน์เบื้องต้นในการเพาะเห็ดนางฟ้า ควรศึกษาให้เข้าใจเพื่อนำไปปฏิบัติให้ถูกต้อง ด้านการทำก่อนซื้อเห็ดนางฟ้า ควรศึกษารายละเอียดให้เข้าใจ และควรมีใบงานประกอบให้ละเอียดมากกว่านี้ ด้านการทำก่อนซื้อเห็ดนางฟ้า ควรระบุสูตรที่ได้มาตรฐาน เพื่อจะได้นำไปจัดทำก่อนซื้อในการประกอบอาชีพได้ และด้านการจัดการตลาดเบื้องต้น ควรกำหนดรูปแบบ การบรรจุหีบห่อ การโฆษณาเพื่อจูงใจให้ซื้อและเก็บรักษาก่อนการนำไปปรุงอาหารโดยเน้นหลักโภชนาการ

3. ผลจากการปรับปรุงหลักสูตร

จากการดำเนินการยกร่างหลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้า และประเมินหลักสูตรจากการจัดทำประชาพิจารณ์โดยกลุ่มบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏสุรินทร์ และได้นำผลมาปรับปรุงหลักสูตรดังนี้

3.1 ด้านสภาพปัจจุบันปัญหา และความจำเป็น ได้ปรับปรุงให้มีรายละเอียดของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2523 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในส่วนของกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ แขนงวิชางานเกษตรเพื่อเป็นความรู้พื้นฐานประกอบการยกร่างหลักสูตรการเพาะเห็ด นางฟ้าให้มีความเชื่อมโยงและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 2 มีใบความรู้แสดงรายละเอียดอย่างชัดเจนเพื่อให้ครู และนักเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเพาะเห็ดนางฟ้าได้

3.3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 3 ระบุให้ใช้ใบความรู้เพื่อศึกษารายละเอียด ขั้นตอนในการเพาะเห็ดนางฟ้า

3.4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 4 มีการเพิ่มเติมหัวข้อการพัฒนา ปรับปรุง รูปแบบบรรจุภัณฑ์และการโฆษณา

นอกจากนี้ไม่ได้มีการปรับปรุงเนื่องจากคณะกรรมการยกร่างมีความเห็นว่ามีเนื้อหาสาระในองค์ประกอบดีแล้ว